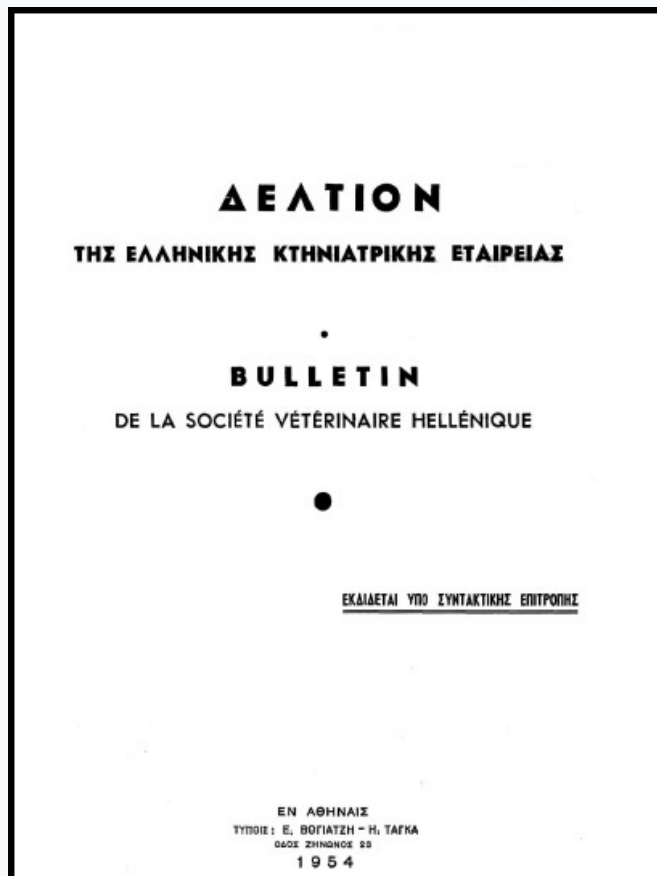

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 5, No 3 (1954)

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΝΟΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗΣ ΕΙΣ
ΙΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΟΝ ΚΑΙ ΟΡΑΤΟΝ

Γ. ΔΕΜΠΟΝΕΡΑΣ

doi: [10.12681/jhvms.17616](https://doi.org/10.12681/jhvms.17616)

Copyright © 2018, Γ. ΔΕΜΠΟΝΕΡΑΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΔΕΜΠΟΝΕΡΑΣ Γ. (1954). ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΝΟΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗΣ ΕΙΣ ΙΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΟΝ ΚΑΙ ΟΡΑΤΟΝ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 5(3), 649–653. <https://doi.org/10.12681/jhvms.17616>

Ἡ κατωτέρω μελέτη ἀνεκοινώθη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν Συνεδρίαν αὐτῆς τὴν 24-10-35 καὶ ἀναδημοσιεύεται εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου συναδέλφου.

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΝΟΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΓΩΝ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗΣ ΕΙΣ ΙΟΝ ΔΙΗΘΗΤΟΝ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΣΙΜΟΝ ΚΑΙ ΟΡΑΤΟΝ*

Υ Π Ο

Γ. ΔΕΜΠΟΝΕΡΑ

Κατὰ τοὺς μῆνας Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον 1935 ἐν Κερκύρᾳ τὸ πρῶτον, ἐν τῷ Νομῷ Λακωνίας κατοπιν, ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῶν αἰγῶν ἄγνωστος, βαρεῖα, ἐνζωοτική λοίμωξις, μήπω εἰσέτι περιγραφείσα. Μεταβάντες ἐπὶ τόπου ἐμελετήσαμεν ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν κ. κ. Παγκράτη καὶ Βρεττάκου Νομοκτηνιάτρων τὰ τῆς ἐπιδημιολογίας καὶ συμπτωματολογίας τῆς νόσου, συλλέξαντες δὲ τὸ κατὰλληλον παθολογικὸν ὑλικόν, ἐπελήφθημεν ἐν τῷ Ἐργαστηρίῳ τῆς πειραματικῆς καὶ μικροβιολογικῆς μελέτης ταύτης, ἐπιτυχόντες τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ ἰοῦ καὶ τὴν διὰ καλλιέργειων αὐτοῦ πειραματικὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς νόσου.

Ἡ νόσος ἐμφανίζεται εἰς τὴν φύσιν ὑπὸ μορφὴν ἐνζωοτιῶν προσβάλλουσα μόνον τὰς αἰγας, ἐνῶ τὰ μετ' αὐτῶν συνδιαιτώμενα πρόβατα οὐδὲως νοσοῦσι. Ἡ ἐξ αὐτῆς θνησιμότης ἐν τῷ προσβληθέντι ποιμνίῳ δύναται ν' ἀνέλθῃ εἰς 35 %, ἡ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ὅμως ποιμνίου εἰς ἄλλο μετάδοσις εἶναι λίαν περιορισμένη. Οὐδὲν τῶν προσβαλλομένων ζώων ἰᾶται, ἀλλ' ὑποκύπτει κατὰ κανόνα μετὰ νόσησιν 3-5 ἡμερῶν.

Τὸ χαρακτηριστικόν, τῆς νοσολογικῆς ταύτης ὀντότητος σύμπτωμα εἶναι ἡ ἀπότομος ἐμφάνισις ἐνὸς ἢ δύο ὑποδορείων ἰνωδῶν οἰδημάτων, ἐπωδύνων, συμπαγῶν τὴν σύστασιν καὶ μεγέθους παλάμης περίπου. Ταῦτα ἐδρεῦουσιν εἰς τὴν κεφαλὴν, ὑπογνάθειον χώραν, ὠμοπλάτην, μηρούς, τοιχώματα τῆς κοιλίας ἢ ἀκρόμῃ εἰς τὸν ἕνα τῶν μαστῶν, ὅποτε ὁ ἀδὴν φλεγμαίνεται καὶ σκληρύνεται, ὁ δ' ὑποδόρειος περὶ αὐτὸν ἰστός καθίσταται ἡ ἔδρα τοῦ χαρακτηριστικοῦ ἰνώδους οἰδήματος.

Τὴν ἐμφάνισιν τῶν οἰδημάτων συνοδεύει ὑπερθερμία ἐξιχνουμένη μέχρι 42°. Ὁ πυρετὸς οὗτος διατηρεῖται καθ' ὅλην τῆς νόσου τὴν διαδρομὴν, πλὴν τῆς τελευταίας ἡμέρας, ὅποτε τὸ ζῶον παρουσιάζει ὑποθερμίαν. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου εἰκοσιτετραώρου τὸ νοσοῦν ζῶον παρουσιάζει τυφικὴν κατὰστασιν, ἱνικοὺς τρόμους περὶ τοὺς μυῶνας τῶν ἄκρων, ἀδυναμίαν κι-

* G. DEBONERA.—Une maladie des chèvres due à un virus filtrable, visible et cultivable.

νήσεων, ἵνα ἐν τέλει περιπέσῃ εἰς κωματώδη κατάστασιν καὶ ἡρέμως ὑποκύψῃ.

Αἱ ἀνατομοπαθολογικαὶ τῆς νόσου ἀλλοιώσεις συνίστανται εἰς τὰ ὑποδόρεια ἰνώδη οἰδήματα, γενικὰς σηψαιμικὰς τῶν σπλάγχνων ἀλλοιώσεις, αἵτινες εἰς τινὰς τῶν περιπτώσεων ἐλλείπουσι, εἰς ἐκφύλισιν τοῦ ἥπατος καὶ ὀξείαν νεφρίτιδα.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Πειραματικὴ τῆς νόσου ἀναπαράγωγῃ.—“Ὡς ἡ δύο κ. ἐ. ὑγροῦ οἰδήματος ἐνιέμενα ὑποδορεῖς εἰς πρόβατον ἢ αἶγα ἀναπαράγουσι τὴν φυσικὴν τῶν αἰγῶν νόσον. Ἀπὸ τῆς ἐπομένης τοῦ ἐνοφθαλμισμού τὸ οὗτω μολυνθὲν ζῶον παρουσιάζει μικρὸν, κατ’ ἀρχάς, οἶδημα εἰς τὴν χώραν τῆς ἐγχύσεως καὶ πυρετικὴν κίνησιν (40,5-41°). Σὺν τῷ χρόνῳ τὸ οἶδημα μεγεθύνεται, ὁ πυρετὸς ἀνέρχεται, τὸ δὲ ζῶον ἀπὸ τῆς 48ης ὥρας, τελείως ἐξουθενωμένον κατακλίνεται, καταλαμβάνεται ὑπὸ δυσπνοίας, μυϊκῶν τρῶμων καὶ ἐν τέλει ὑποκύπτει μετὰ τῆς 3ης καὶ 5ης ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ἐνοφθαλμισμού.

Τὸ παθογόνον αἷον ὑπάρχει ὅθεν ἐντὸς τῶν οἰδημάτων. Μικροσκοπικὰ ὅμως παρασκευάσματα ἐκ τῶν ὑγρῶν τῶν οἰδημάτων τούτων ληφθέντα, διὰ τῶν κοινῶν μεθόδων χρωννύμενα καὶ εἰς κοινὸν μικροσκόπιον ἐξεταζόμενα, οὐδὲν παρουσιάζουσι διὰ τὸν μὴ ἐθισμένον παρατηρητὴν. Ἐξ ἄλλου, ἡ εἰς συνήθη τοῦ Ἐργαστηρίου θρεπτικὰ ὑλικά σπορὰ τῶν ὑγρῶν τῶν οἰδημάτων, οὐδεμίαν καλλιέργειαν ἀποδίδει.

Ἐὰν τοὐναντίον ἀραιώσωμεν ἐντὸς κοινοῦ ζωμοῦ ὑγρὸν οἰδήματος καὶ διηθήσωμεν τοῦτο διὰ μικροβιοκρατῶν ἡθμῶν Chamberland L₂, ἐνοφθαλμίσωμεν δ’ εἶτα τὸ διήθημα εἰς αἶγα ἀναπαράγομεν τὴν νόσον.

Ὁ ἰὸς ὅθεν, ὁ τὴν νόσον προκαλῶν, εἶναι διηθητός, ὅψ’ οὕς ὄρους ἐξάκις ἐξετελέσαμεν τὸ πείραμα τοῦτο. Ἦτοι: Ἀραίωσις 1:50 ἐντὸς ζωμοῦ μὲ Ph 7,4, διήθησις διὰ κηρίων Chamberland L₂ ὑπὸ πίεσιν 20-25 ἐ.κ. Hg καὶ ὑπὸ θερμοκρασίαν 20° Κελσίου.

Καλλιέργεια τοῦ ἰοῦ.—Ὁ διηθητὸς οὗτος ἰὸς καθίσταται δι’ ὥρισμένων μεθόδων καλλιεργήσιμος καὶ ἀπολύτως ὁρατός.

Πρὸς τοῦτο δεόν νὰ σπαρῇ ὑγρὸν οἰδήματος ἢ καὶ αἷμα πυρέσσοντος ζῴου (διότι ἡ νόσος ἢ τε πειραματικὴ καὶ ἡ φυσικὴ παρουσιάζει σηψαιμίαν ἀπὸ τοῦ πρώτου εἰκοσιτετραώρου), ἐντὸς ζωμοῦ ἥπατος, εἰς ὃν προστίθεται ὁρὸς ἵππου εἰς ἀναλογία 1:8 ἢ 1:10 καὶ 1% λακτόζης. Τὸ θρεπτικὸν τοῦτο ὑλικὸν εἶναι τὸ καταλληλότερον. Τῷ ὄντι ἐμβολιαζόμενον καὶ τιθέμενον ἐν τῷ κλιβάνῳ εἰς 37° παρουσιάζει μετὰ εἰκοσιτετραώρων ἐπώασιν, θόλωσιν, ὥς ἐὰν ἐκαλλιεργοῦμεν ἐν αὐτῷ κοινόν τι βακτηρίδιον. Αἱ μετασποραὶ εἶναι διαρκῶς θετικαὶ καὶ πάντοτε δαψιλῶς ἀναπτύσσουσι καλλιεργείας. Ἐπὶ στερεῶν θρεπτικῶν ὑλικῶν, ὧν τὸ καταλληλότερον

εἶναι τὸ πεπτονοῦχον ἄγαρ, εἰς ὃ προστίθεται 1:10 ὁρὸς Ἰππου καὶ 1% λακτόζης, ὃ ἰὸς μετὰ εἰκοσιτετράωρον φύεται κατ' ἀποικίας στοργγύλας, ἐν εἶδει τμήματος θόλου, διαφανεῖς καὶ ὑπὸ μορφὴν σταγόνων δρόσου κατ' ἀρχάς, αἵτινες ὅμως κατόπιν παρουσιάζουσι σκοτεινότερόν τι ἐπαρμάτιον ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῶν.

Ἀραιοῦντες ὕγρα οἰδήματος, ἐντὸς τοῦ καταλλήλου διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἰοῦ ὕλικου (ζωμὸς ἥπατος μὲ ὀρὸν καὶ λακτόζην), διηθοῦντες δὲ διὰ κηρίων Chamberland L, καὶ καταλείποντες τὸ διήθημα ἐν τῷ κλιβάνῳ εἰς θερμοκρασίαν 37°, ἀποκτῶμεν μετὰ 48 ἢ 72 ὥρας καλλιέργειαν πλουσιωτάτην, ἀνάλογον πρὸς τὰς δι' ἀπ' εὐθείας σποράς ὕγρου οἰδήματος ἢ αἵματος ἀποκτωμένας.

Ὑποδόρειος ἔγχυσις εἰς αἶγα ἢ πρόβατον 1 κ. ἑ. ἕκ μιᾷ τοιαύτης καλλιέργειας ἀναπαράγει τὴν νόσον μὲ τὸ χαρακτηριστικὸν ὑποδόρειον οἰδημα, πυρετόν, τυφικὴν κατάστασιν καὶ κατὰ κανόνα θάνατον. Ἡ αἰμοκαλλιέργεια ὥς καὶ αἱ σποραὶ χολῆς, οὔρων, μυελῶν ὀστέων καὶ ἐν γένει παντὸς ὄργάνου ἢ ἰστοῦ τῶν οὕτω πειραματικῶς μολυνομένων ζώων, εἶναι πάντοτε θετικά.

Αἱ ἀποκτῶμεναι καλλιέργειαι εἶναι πράγματι καλλιέργειαι τοῦ ἰοῦ, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν ἀναπαράγεται κατὰ σειρὰν καὶ ἐπ' ἄπειρον ἡ νόσος.

Οὐδὲν μικρὸν πειραματόζων (κόνικλος, λευκὸς μῦς κλπ.) εἶναι εὐπαθὲς εἰς τὸν ἰόν.

Μορφολογία τοῦ ἰοῦ.—Παρασκευάσματα ἕκ τῶν καλλιεργείων χρωσνύμενα διὰ τῶν συνήθων τῆς ἀνιλίνης χρωστικῶν καὶ εἰς μικροσκοπίον Zeiss μὲ ἀποχρωματικούς φακοὺς ἐξεταζόμενα ὑπὸ μεγέθυνσιν 630, 900 ἢ 1350 διαμέτρων, ἐμφανίζουσι τὸν ἰόν. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὗτος καλλιεργεῖται αὐτοσυγκολλώμενος, τὰ δὲ μεμονωμένα ἄτομα χρώννυνται ἀτελῶς, ἢ διὰ τῶν μεθόδων τούτων μελέτῃ τῆς μορφολογίας τοῦ ἰοῦ εἶναι ἀδύνατος. Ἵνα τοῦτο ἐπιτευχθῇ, ἀνάγκη νὰ χρώσωμεν κατὰ Giemsa, ἐπὶ 10' - 20' τῆς ὥρας, ὁπότε ἡ ἐργασία αὕτη τὰ μέγιστα διευκολύνεται.

Τρεῖς κυρίως μορφαὶ παρατηροῦνται: κόκκοι ἢ σπόροι, νημάτια καὶ δακτύλιοι, οἵτινες καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἐπικρατεστέραν μορφὴν, φαίνονται δὲ ὥς συνιστῶντες τὸ περίβλημα σπόρου ἀποβληθέντος· διὰ τοῦτο καὶ τὸ κέντρον τῶν δακτυλίων τούτων ἐμφανίζεται ὥς κενοτόπιον.

Ἡ ἀρχικὴ τοῦ ἰοῦ μορφὴ εἶναι ὁ κόκκος ἢ σπόρος ὅστις καὶ ἰσχυρότατα χρώννυται. Ἐκ τούτου ἐκφύονται νημάτια, εἰς τὸ ἄκρον τῶν ὁποίων ἀναπτύσσονται ἕκ νέου κόκκοι, ταχέως ἀπορριπτόμενοι, ἢ δὲ θέσις των τότε παραμένει κενὴ καὶ ἐμφανίζονται οἱ δακτύλιοι.

Τὸ μέγεθος τῶν σπόρων εἶναι περίπου 0,50 - 1 μ., τῶν νηματίων ἐξικνεῖται καὶ μέχρι 2 μ., τῶν δὲ δακτυλίων εἰς 1 - 2 μ.

Βιολογικαὶ ιδιότητες.—Ὁ ἰὸς εἶναι εὐπαθέστατος. Θερμοκρασία 55°

ἐπὶ 10' ἢ 65° ἐπὶ 5' ἢ 70° ἐπὶ 1', φονεύουσι τοῦτον. Ἡ ἀποξήρανσις τοῦ ἰοῦ συντελουμένη ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον εἰς 37° καταστρέφει ἐπίσης τοῦτον. Ἐν ταῖς καλλιεργείαις διατηρεῖ τὴν ζωτικότητά του ἐπὶ δεκαπενθήμερον τουλάχιστον, τόσον ἐν ψυγείῳ ὅσον καὶ εἰς τὴν θερμοκρασίαν τοῦ Ἐργαστηρίου.

Ἡ παθογόνος αὐτοῦ δύναμις εἶναι μεγάλη, ἐκδηλουμένη ὅμως μόνον ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων.

Ἀπὸ βιοχημικῆς ἀπόψεως ἐξεταζόμενος ὁ ἰὸς παρουσιάζει ἀναγωγὴν τῆς γλυκόζης μόνον, οὐδὲν δὲ ἕτερον σάκχαρον ζυμοῦται.

Κατάταξις ἰοῦ.—Ὁ ἡμέτερος ἰὸς παρουσιάζει ἀναμφιβόλως ὁμοίωσιν τας μορφολογικάς, ἀλλὰ καὶ καλλιεργητικάς πρὸς τὸν κλασσικῶς γνωστὸν ἰὸν τῆς περιπνευμονίας τῶν βοῶν, ὅστις πρὸ τριακονταετίας περίπου ἐμελετήθη καὶ ἐκαλλιεργήθη ὑπὸ τῶν Nocard, Roux, Dujardin-Beaumetz κλπ. Βιολογικῶς ὅμως εἶναι διάφορος τοῦτου, διότι ἡ νόσος ἦν προκαλεῖ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὴν περιπνευμονίαν τῶν βοῶν, νόσον ἀνύπαρκτον παρ' ἡμῖν.

Ὁ ὑψ' ἡμῶν μελετηθεὶς ἰὸς παρουσιάζει συγγένειαν πρὸς τὸν ἰὸν τῆς λοιμώδους ἀγαλαξίας τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων ὅστις πρὸ ὀλίγων μόλις ἔτων ἐμελετήθη καὶ ἐκαλλιεργήθη ὑπὸ τῶν Bridré καὶ Donatien τοῦ Ἀλγερίου. Ἄν καὶ ἡ νόσος ἦν ὁ ἡμέτερος ἰὸς προκαλεῖ ἐν τῇ φύσει εἶναι κλινικῶς διάφορος τῆς λοιμώδους ἀγαλαξίας, φρονοῦμεν ἐν τούτοις ὅτι ὁ ὑψ' ἡμῶν μελετώμενος ἰὸς εἶναι διάφορος, ἀλλὰ πάντως συγγενὴς πρὸς τὸν ἰὸν τῆς προμνησθείσης γνωστῆς νοσολογικῆς ὀντότητος. Ἴσως μάλιστα νὰ πρόκειται οὐχὶ περὶ νέου εἴδους, ἀλλὰ περὶ φυλῆς λίαν λοιμογόνου ἀνηκούσης εἰς τὸ αὐτὸ ὥς ὁ ἰὸς τῆς λοιμώδους ἀγαλαξίας εἶδος. Τὸ ζήτημα τοῦτο θέλει ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον προσεχοῦς ἡμῶν μελέτης. Πάντως, ἐπειδὴ οὐδαμοῦ μέχρι σήμερον περιεγράφη ἰὸς διηθητὸς, καλλιεργήσιμος καὶ ὁρατὸς ἀνταποκρινόμενος πρὸς τὰς βιολογικάς ἰδιότητας τοῦ ἡμετέρου, προτείνομεν τηροῦντες τὴν θεσπισθεῖσαν ὀνοματολογίαν, ὅπως οὗτος ἀποκληθῇ ὁ δακτυλιομύκης ὁ οἰδηματικός.

R É S U M É

Une maladie des chèvres due a un virus filtrable visible et cultivable

Par

G. Debonera

Chef de Service à l'Institut Bactériologique Vétérinaire d'Athènes

L'auteur découvre et étudie en Grèce une maladie sépticémique des chèvres, dont les symptômes dominants sont la fièvre et la formation d'oedèmes sous-cutanés, chauds et douloureux. Elle est due à un virus filtrable, mais qui, par des techniques spéciales, devient visible et cultivable. On le trouve, très abondant, dans le sang et dans les oedèmes sous-cutanés.

L'inoculation du liquide d'oedème, filtré ou non et l'injection de culture ou de filtrat de culture à travers Chamberland L., reproduisent la maladie naturelle.

Ce virus a une morphologie analogue à celle de la péripneumonie bovine ou de l'agalaxie. Mais il est différent de celui de la péripneumonie et il semble s'éloigner aussi du virus habituellement rencontré dans l'agalaxie.

L'auteur propose d'appeler ce virus, Dactyliomyces Oedematiens.

Note: La communication ci-dessus a été présentée à l'Académie d'Athènes à sa séance de 24-10-35 et est reproduite en commémoration du Xme anniversaire de la perte tragique de notre regretté collègue.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΥΓΡΩΝ ΤΙΝΩΝ ΑΡΑΙΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΤΑΥΡΟΥ ΠΡΟΣ ΕΠΕΚΤΑΣΙΝ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΙΝ ΤΗΣ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ ΑΥΤΟΥ

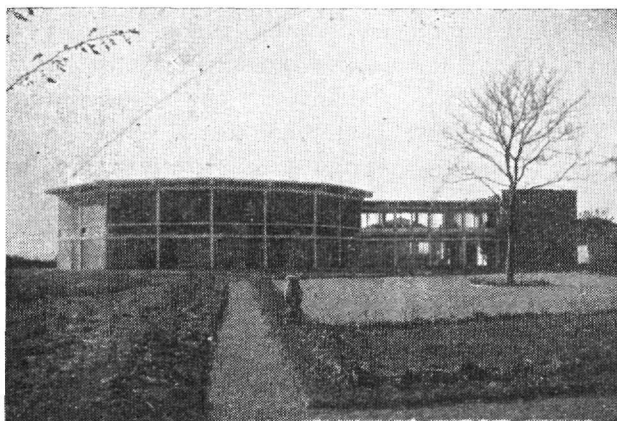
Ὑ π ὁ

Ε. ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντοῦ τοῦ Κέντρου Τεχ. Σπερματεγχύσεων
τοῦ Namur (Βελγίου)

Ἡ ἀραίωσις καὶ ἡ συντήρησις τοῦ σπέρματος τοῦ ταύρου ἀποτελοῦσι σήμερον τὸ πλέον ἐνδιαφέρον πρόβλημα καὶ τὰς μείζονας ἀπασχολήσεις τῶν Κέντρων Τεχ. Σπερματεγχύσεως.

Μεταξὺ τοῦ ἐντυπωσιακοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀραιοτικῶν ὑγρῶν πειραμα-

Τὸ νεόδμητον κέντρον Τεχνητῆς Σπερματεγχύσεως ἐν Namur (Βελγίου)

τισθέντων καὶ χρησιμοποιηθέντων μέχρι σήμερον, μόνον τὸ ὑπὸ τοῦ Salisbury προταθὲν διάλυμα, με βάσιν λέκιθον ᾧ οὐ ὄρνιθος καὶ Κιτρικὸν νάτριον, ἐγένετο παγκοσμίως δεκτόν. Πολυάριθμα εἶναι τὰ Κέντρα, τόσο ἐν Εὐρώπῃ, ὅσον καὶ ἐν Ἀμερικῇ, ἅτινα χρησιμοποιοῦσιν εἰσέτι τὸν τύπον